

1. Namnet på produkten och företaget

Produktnamn **o-Tolidin**
Tillverkarens artikelnummer **121744**
Avsedd användning **Laboratoriekemikalier**
Gäller för artikelnummer **121744**

Tillverkare/Leverantör **Kontaktperson för vidare info I händelse av nödläge**
LabService AB Lars Eriksson
Förmansvägen 7 Telefon: 060 – 52 59 70
85753 SUNDSVALL Mobil: 070 – 627 77 00
E-post: lars@labservice.se

Telefon för nödsituationer:

I nödläge kontakta även giftinformationscentralen, larmnr 112.

2. Sammansättning/ämnenas klassificering

Ingående ämne	Koncentration	EG-nr	CAS-nr	Farosymbol	Riskfraser ¹
4,4'-Bi-o-toluidin	100%	204-358-0	119-93-7	T N	45 .22 51 53

¹För riskfrasernas betydelse, se avsnitt 16.

3. Farliga egenskaper

Klassificering

Kan ge cancer.
Även farligt vid förtäring.
Giftigt för vattenlevande organismer.
Kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön.

Hälsofara

Inandning: Kan ge yrsel och svaghetskänsla.
Förtäring: symptom som vid inandning.
Hudkontakt: kantas upp genom huden och ge symptom som vid inandning.
(Kemiska risker 1993)

4. Första hjälpen

Ögon

Skölj med vatten.

Förtäring

Ge genast ett par glas mjölk eller vatten att dricka om den skadade är vid fullt medvetande.
Till läkare/sjukhus om en större mängd förtärts.

5. Åtgärder vid brand

Släck med pulver, koldioxid, skum eller vatten i spridd stråle.

6. Åtgärder vid spill/oavsiktliga utsläpp

Sopa upp utspillt ämne men undvik att försaka damm. Flytta till säker plats. Rådfråga expertis.
Om ämnet kommit ut i vattendrag, avloppsledning eller förorenat jord eller växtlighet ska räddningstjänsten underrättas.

7. Hantering och lagring

Arbeta vid punktutsläpp eller i dragskåp.

Förvaras i kyl.

Tillståndspliktig kemisk produkt bör förvaras i låst skåp eller arbetslokal som är låst efter arbetstidens slut (KIFS 1998:8 3 kap. 7§ samt kommentar i KemI AR 1994:3).

8. Begränsning av exponeringen/personliga skyddsåtgärder

Gränsvärden för exponering

Enligt arbetsmiljöverkets föreskrift AFS 2000:3.

Ämne	Nivågränsvärde	Korttidsvärde	Takgränsvärde
4,4'-Bi-o-toluidin			

Rekommenderat andningsskydd

Partikelfilter P3

Rekommenderade material till skyddshandskar och skyddskläder

9. Fysikaliska och kemiska egenskaper

Allmän information

Flakformade kristaller.

Svårslösliga i vatten.

Viktig information för hälsa, miljö och säkerhet

Kokpunkt/kokpunktsintervall	200 °C
Flampunkt	85.00 °C
Ångtryck	0,0000000692 (25°C) kPa
Relativ densitet	1015 kg/m ³
Löslighet i vatten	50 mg/l
Fördelningskoefficient n-oktanol/vatten	2,39

Övrig information

Smältpunkt/smältpunktsintervall	131 °C
Brytningsindex	1,341

10. Stabilitet och reaktivitet

Känslig för exponering för ljus och luft.

11. Toxikologisk information

Möjlig cancerframkallande hos människa, IARC grupp 2B

Textilier och läderartiklar som innehåller azofärgämnen kan avge arylaminer som kan innebära risk för cancer (2002/61/EG).

Hälsofara

Inandning: Kan ge yrsel och svaghetskänsla.

Förtäring: symptom som vid inandning.

Hudkontakt: kantas upp genom huden och ge symptom som vid inandning.
(Kemiska risker 1993)

Toxikologiska data från djurförsök

Förgiftning vid förtäring LD₅₀ råtta: 404 mg/kg kroppsvikt

Anmärkningar

Möjlig cancerframkallande hos människa, IARC grupp 2B

Troligen cancerframkallande, EG-kategori 2.

Genom reduktiv klyvning av en eller flera azogrunder kan cancerframkallande 3,3'-Dimetylbenzidin (o-Tolidin) frigöras.

12. Ekotoxikologisk information

Bioackumulering

Log P_{ow}: 2,39

BCF: 83

Anmärkningar

Daphnia magna EC50 3,2 mg/l/24h.

BOD 3% (MITI).

13. Avfallshantering

Farligt Avfall

Avfall innehållande mer än 0,1 % av detta ämne är farligt avfall med egenskap H7.

14. Transportinformation

UN-nummer 3077

ADR-Klass 9

RID-Klass 9

ICAO-Klass 9

IMDG-Klass 9

Faronummer 90

Förpackningsgrupp III

Transportbenämning MILJÖFARLIGA ÄMNEN, FASTA, N.O.S. (4,4'-Bi-o-toluidin)

Proper shipping name Environmentally hazardous substance, solid, n.o.s. (3,3'-dimethylbenzidine)

15. Gällande bestämmelser

Symboler/Märkning

Riskfraser

45 .22 51 53

Kan ge cancer.

Även farligt vid förtäring.

Giftigt för vattenlevande organismer.

Kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön.

Skyddsfraser

53 45 61 y

Undvik exponering - Begär specialinstruktion före användning.

Vid olycksfall, illamående eller annan påverkan, kontakta omedelbart läkare. Visa om möjligt etiketten.

Undvik utsläpp till miljön. Läs särskilda instruktioner/säkerhetsdatablad.

Endast för yrkesmässigt bruk.

Övriga bestämmelser

Arbetsmiljö

Ämnet får hanteras endast efter tillstånd av arbetsmiljöinspektionen! (AFS 2005:17 23 - 25 §§).

Det är totalt förbjudet för minderåriga att arbeta med detta ämne (AFS 1996:1 7§ och bil. 2:2).

Då detta ämne är cancerframkallande måste arbetsgivaren föra register över alla som exponeras för det (AFS 2005:17 26 - 27 §§).

Om detta ämne ska hanteras i ett tryckkärl, så ska objektsgrupp för tryckkärlet enligt 2 kap 1 § AFS 1999:6 väljas under beteckning F.

En riskbedömning ska göras och lämpliga åtgärder vidtas för att förhindra att gravida och ammande arbetstagare utsätts för detta ämne (AFS 1994:32 2-3 §§ bilaga A3).

Förpackningar, behållare och rörledningar innehållande ämnet ska märkas med riskfraser enligt bilaga 1, förutom produktnamn, farosymbol och farobeteckning (AFS 2000:4 40 §).

Begränsning av allvarliga kemikalieolyckor

Kravnivåer för 'ämnena som är giftiga för vattenlevande organismer' finns i Förordningen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (SFS 1999:382 och AFS 2005:19). Lägre nivå är 200 ton och den högre är 500 ton.

Miljöskydd

Ämnet får inte släppas ut så att det kan skada grundvattnet (SNFS 1996:11 Bil. F1.4).

Flyktig organisk förening (VOC) enligt KIFS 2005:9 9kap 10§a

Utsläpp av mer än 5000 kg flyktiga organiska föreningar (VOC) per år till luft skall tas upp i miljörapporten (NFS 2006:9 5§ o Bil 2)

Produktkontroll

Ämnet är upptaget i Kemikalieinspektionens föreskrift om klassificering och märkning (KIFS 2005:5).

Detta är en särskilt farlig kemisk produkt, varför det fodras tillstånd från länsstyrelsen för att bedriva:

- yrkesmässig överlåtelse,

- annan än yrkesmässig import från länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen

- annat än yrkesmässig användning (konstnärsfärger i pastaform undantaget). (SFS 1998:941 14 - 21 §§)

Ämnet är medtaget i Kemikalieinspektionens PRIO-databas.

Ämnena klassificerade som cancerframkallande, mutagena eller reproduktionstoxiska får inte släppas ut på

marknaden för att säljas till allmänheten i fastställda koncentrationer (bilaga I, rådets direktiv 67/548/EEG, eller direktiv 1999/45/EG). Förpackningen till sådana ämnen och beredningar skall vara märkt med följande text: Endast för yrkesmässigt bruk. Undantag från dessa regler listas i bilaga XVII. REACH (EG 1907/2006 Bilaga XVII: 28, 29, 30)

Azofärgämnen som genom reduktiv avspjälkning av en eller flera azogrunder kan avge en eller flera aromatiska aminer (enl. tillägg 8) i koncentrationer över 30 ppm i de färdiga artiklarna eller deras färgade delar får inte användas i textilier och läderartiklar som kan komma i direkt kontakt med människors hud eller munhåla under längre tid. Sådana textil- och läderartiklar får dessutom inte släppas ut på marknaden om de inte uppfyller dessa krav. REACH (EG 1907/2006 bilaga XVII: 43)

16. Övrig information

Riskfraser

45 .22 51 53

Kan ge cancer.

Även farligt vid förtäring.

Giftigt för vattenlevande organismer.

Kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön.

Källor till informationen i underlaget för säkerhetsdatabladet

- Registry of Toxic Effects Chemical Substances; RTECS-nr DD1225000
- Roth: Wassergefährdenden Stoffe. Ecomed D
- Sundströms filterguide 1987 1987
- Auer Technikum, Ausgabe 12. Stoff no: 1225
- Environmental properties of chemicals. Finska Miljöministeriet, Research Report 91, 1990 733
- Biodegradation and Bioaccumulation Data of Existing Chemicals Based on the CSCL of Japan. Ministry of International Trade and Industry, Japan, 1992. s9-5
- Risk line, Kemikalieinspektionen.
- Kartotek for kjemiske stoffer. Kort nr: 760
- Colour index (III ed.), The society of dyers and colourists and the American association of textile chemists and colorists (1971). no: 37230
- Sigma-Aldrich Chemical Directory 1997
- Council Directive 76/548/EEC - last ATP no: 22
- Acros Organics 98/99 Catalogue no: 42111
- The Nordic Substance Database
- ICN Pharmaceuticals Catalogue no: 195524
- Aquire. ECOTOXicology Database System. U.S. Environmental Protection Agency. Version 2002-10-01. Location No: 108121
- Alfa Aesar, Catalog no : 16273
- CambridgeSoft ChemOffice .
- Opinion of the scientific committee on cosmetic products and non-food Products intended for consumers; SCCNFP/0495/01. Annex 3 Tabell 2:26
- Kemiska risker. En handbok om ämnena i AFS 1993:9 hygieniska gränsvärden. Arbetarskyddstyrelsens böcker. 1993.